

Окреслені проблемні питання теорії службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку, а саме: відсутність як нормативно-правової бази і організаційних основ нормативно-правового регулювання форм службово-бойової діяльності Національної поліції України так і спеціальних комплексних досліджень зазначеної проблематики; неврегульованість багатьох організаційних і тактичних питань проблеми; слабка взаємодія Національної поліції України та інших суб'єктів службово-бойової діяльності у виборі видів, форм і способів дій під час виконання службово-бойових завдань дозволяють зауважити, що система забезпечення національної безпеки і оборони України є малоефективною.

1. Лавніченко О.В. Уточнення підходів до формування понять теорії службово-бойової діяльності внутрішніх військ / О.В. Лавніченко, С.О. Годлевський, К.Ю. Гунбін // Честь і закон. – Х.: Академія ВВ МВС України, 2013. – № 1 (44). – С. 22-27.

2. Шаповалова І.О. Організаційно-правові аспекти сутності, класифікації та застосування основних понять теорії службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку / О.І. Шаповалова // Південноукраїнський правничий часопис. – 2015. – № 3. – С. 77-80.

3. Литвин М.М. Концептуальна модель взаємодії внутрішніх військ МВС України з органами Державної прикордонної служби при спільному виконанні службово-бойових завдань / М.М. Литвин, Ю.В. Аллеров, Ю.П. Бабков // Честь і закон. – Х.: Військ. ін-т ВВ МВС України, 2004. – № 1. – С. 7-14.

4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page>.

Фещин Максим Анатолійович
аспірант Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КИШЕНЬКОВИХ КРАДІЖОК, УЧИНЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ

Запобігання та припинення злочинів взагалі, а кишенькових крадіжок в особливості, – доволі складний та багатогранний процес. Складність цього процесу обумовлюється ще тим, що кожний етап розвитку злочину (формування умислу, готування до злочину та замах на нього) потребує прийняття своїх мір, направлених на те щоб не допустити злочину. Ці міри надзвичайно різноманітні як за своїм характером, так і за своєю організацією та тактиці здійснення.

Для отримання необхідної інформації відповідні підрозділи Національної поліції, в залежності від поставленої мети, використовують самі об'єктивні джерела інформації, які слід розділити на дві групи.

До першої групи відносять джерела, інформація з яких поступає в органи та підрозділи Національної поліції: заяви та повідомлення від громадян про правопорушення, повідомлення громадськості та посадових осіб, повідомлення в засобах масової інформації. Другу групу представляють джерела інформації, збір яких залежить від працівників поліції: матеріали кримінальних проваджень, дані отримані в ході проведення оперативно – розшукових заходів.

Вся зібрана інформація повинна бути ретельно вивчена і систематизована, що дозволить: мати відомості про результати проведених заходів; мати да-

ні, що характеризують контингент крадіїв та особливості їх злочинної діяльності; своєчасно приймати необхідні міри по усуненню криміногенних факторів, які сприяють злочинній діяльності крадіїв; приймати своєчасні необхідні заходи з усунення причин та умов скоєння кишенькових крадіжок.

Особливе місце в системі загальних мір попередження, пов'язаних з віктимологічним аспектом, відводиться правовій пропаганді, ефективність якої полягає в доведенні відповідної інформації до населення через засоби масової інформації (радіо -телепередачі, мережі Інтернет, соціальні мережі, оголошення).

Міри індивідуальної профілактики можна поділити на: 1) забезпечення виявлення та облік криміногенних осіб; 2) ті, що сприяють подоланню негативних антигромадських нахилів, звичок та потреб.

Від того, наскільки своєчасно організовано виявлення криміногенних осіб, залежить ефективність попередження кишенькових крадіжок. Однак у роботі по виявленню крадіїв та осіб, які схильні до скоєння кишенькових крадіжок, нерідко упускаються самі прості та надійні способи, в зв'язку з чим і утворюються невинуваті труднощі, витрачаються значні засоби і сили Національної поліції. Всі існуючі на теперішній час міри профілактики не в змозі вирішити дану проблему, але головне – вони розкривають її актуальність та показують практичне значення.

Диференціація організаційних форм індивідуального попередження в залежності від особи, що до якої здійснюється профілактика необхідна тому, що дозволяє більш раціонально використовувати сили та засоби працівників Національної поліції та зосереджувати увагу на більш важливих дільницях роботи.

Для того, щоб викоринити кишенькові крадіжки або хоча б значно їх скоротити, слід активізувати ранню індивідуальну профілактику правопорушень неповнолітніх, живильних середовище злочинців, що розглядаються. Тому виключної уваги з боку працівників Національної поліції та громадськості потребують випадки кишенькових крадіжок, що вчиняються підлітками. Саме на даному етапі формування особистості мається реальна можливість назавжди перервати її негативну направленість.

В попередженні злочинів неповнолітніх дуже важко забезпечити чітку та постійну взаємодію підрозділів ювенальної превенції з оперативно-пошуковими групами, якої в теперішній час, на жаль, практично немає. А між тим саме оперативно-пошукові групи мають можливості з виявлення неповнолітніх кишенькових крадіїв та здійсненні контролю за ними в місцях імовірного скоєння крадіжок.

Разом з тим, в силу специфіки даної категорії злочинів та особливостей контингенту крадіїв направлення узагальненої інформації в справах про кишенькові крадіжки не достатньо ефективно не відміну від попередження інших видів злочинів. Однак це може суттєво вплинути на усунення умов, які сприяють вчиненню кишенькових крадіжок в магазинах, на ринках та на транспорті, а також обставин негативного формування особистості в школі чи трудовому колективі.

Практичний досвід дозволяє зробити висновок, що з-за юридичної необхідності в значній мірі знижується рівень попередження злочинів. На наш погляд, в організації попередження кишенькових крадіжок правовому вихованню неповнолітніх повинно відводитись значне місце. Необізнаність населення, а неповнолітніх особливо, по цьому питанню стане зрозумілою, якщо звернутись

до аналізу публікацій у засобах масової інформації за останні роки. Слід підкреслити актуальність та ефективність своєчасного доведення до населення інформації, направленої на підвищення його пильності, тим більше, що в органах Національної поліції для цього є всі можливості. Адаже майже кожного дня в ефірі деяких телевізійних каналів з'являються відповідні передачі чи то документальні фільми, але всі вони іншої тематики.

Індивідуальна профілактика повинна бути направлена на попередження, пов'язане з усуненням причин та умов негативного формування особистості, на подолання стійких антисоціальних поглядів, звичок тощо. Для кишенькових злодіїв характерно останнє.

Високі показники ефективності індивідуальної профілактики досягаються за умови правильного визначення організаційних форм виховання, до яких відносяться безпосередній та опосередкований вплив. При цьому, слід врахувати основні принципи що відображають специфіку індивідуальної профілактики – цілеспрямованість, системність, облік особистих особливостей особи та його найближчого оточення, комплексне використання засобів при різноманітні методів впливу.

1. Гайовий О. М. Кишенькові крадіжки, вчинені організованими злочинними групами // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2012. Вип. 1. С. 321-328. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2012_1_38.

2. Клемпарський М. М. особливості зарубіжного досвіду протидії злочинності неповнолітніх та можливість його використання в Україні // Форум права. 2015. № 4. С. 110–113. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.

3. Кобзар О.Ф. Основи розслідування та попередження кишенькових крадіжок : навчальний посібник. Кіровоград : КіпЮІ ХНУВС, 2009. 127 с.

4. Сервецький І.В., Зайнутдінов Р.А. Боротьба з кишеньковими крадіжками: Навч.посібник. К.: НАВСУ, 1998. 56с.

5. Шуляк Ю. Л. Кишенькові крадіжки: зарубіжний досвід // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского Серия «Юридические науки». Том 26 (65). 2013. № 2-1 (Ч. 2). С. 275-280.

Харківський Сергій Анатолійович
здобувач кафедри адміністративного,
кримінального права і процесу
Інституту права ПВНЗ «Міжнародний
університет бізнесу і права»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЩОДО СУТНОСТІ БЕЗГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ВІД НЕРАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ

Саме поняття «безгосподарське використання земель» у законі не розкрито, в науці цій проблемі також не приділяли достатньо уваги. З самої назви стає зрозуміло, що йдеться про таке протиправне використання земель, яке в результаті спричиняє наслідки у вигляді незворотного погіршення корисних властивостей їх родючого шару. Поняття «господарське використання земель» можна охарактеризувати як діяльність, спрямовану на належне, сумлінне використання відповідним суб'єктом ґрунтового покриття земель у відповідності до встановле-